

40. Evelin: „Miks Jass koolist **puudus**?“
Taavi: „Kas sa siis pole märganud, et Jass on **(40)** _____ terve nädala, ta on haige!“

41. Ema: „Triine, kohe tulevad külalised! Kas su **tuba** on korras?“
Triine: „Jah, ma koristasin **(41)** _____ ammu ära!“

42. Hugo: „Vaata, **need** püksid on mulle liiga lühikesed!“
Isa: „On jah, **(42)** _____ pükse sa küll enam jalga ei pane.“

43. Piret: „Vaata, ostsin endale **heleda** mantli!“
Liis: „Ilus mantel! Aga ma endale **(43)** _____ mantlit ei taha, see läheb kiiresti mustaks.“

44. Isa: „Kui kauaks sa seekord vanaisa **juurde** jääda tahad?“
Renee: „Ma tahaksin vanaisa **(44)** _____ olla kaks nädalat.“

45. Stig: „Kuhu sa täna nii vara hommikul **lähed**?“
Elina: „Ma pean kooli **(45)** _____ ! Teen matemaatika kontrolltöö järele.“

Täidab
hindaja
+/-/9

40

41

42

43

44

45

SA INNOVE

PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM

EESTI KEEL TEISE KEELENA

II VIHIK

2. KUULAMINE (35 minutit)
3. LUGEMINE (30 minutit)
4. KEELE STRUKTUUR (30 minutit)

Eksamitöö kirjutage sinise või musta tindi- või pastapliatsiga.

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–5. Kuulake teksti ja tehke märged ✓ ruutu selle pildi all, mis sobib küsimuse vastuseks. Kõigepealt kuulete näidise teksti. Näidis on tähistatud 0-ga.

0. Kes lubas sünnipäevalaua katta?

A ☒

B ☐

C ☐

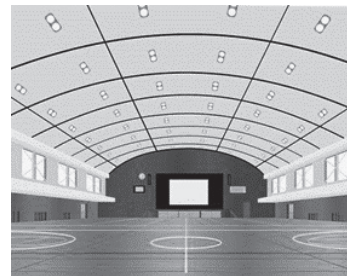
1. Kus klass ekskursiooni ajal ööbib?

A ☐

B ☐

C ☐

2. Kui kaugel asub Jaanuse kodu koolist?

2 km

A ☐

6 km

B ☐

1 km

C ☐

SA INNOVE

PÕHIKOO LI LÕPUEKSAM EESTI KEEL TEISE KEELENA

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 31–45. Lugege lühidialooge (31–45). Täitke lüngad. Kirjutage **paksus kirjas olev sõna** õiges vormis. Näidis on tähistatud 0-ga. Palun ärge täitke hindajale mõeldud lahtreid!

0. Kert: „Kas sa oled juba **terve**?“

Toivo: „Jah, ma sain üsna ruttu (0) terveks.“

31. Tiina: „Mul on kõht nii **tühi**. Kas läheme suppi sööma?“

Kristjan: „Minu kõht on (31) _____ kui sul. Mina tahan suurt praadi!“

32. Liisa: „Ma **olen** kurb, et kool juba homme algab!“

Ema: „Ära (32) _____ kurb! Sa ju ise ootasid, et saaks juba kooli.“

33. Vanaema: „Minna, ega sa ei ole unustanud, et pidid **poodi** minema?“

Minna: „Vanaema, aga mul on ammu (33) _____ käidud!“

34. Artur: „Kuule, kui ma sulle eile helistasin, kas sa siis **magasid** juba?“

Joosep: „Ei, ma ei (34) _____, ma vaatasin telekat!“

35. Vanaisa: „Külmkapis on üks **jäätis**. Kas sa sööd selle ära?“

Toomas: „Jah, ma võiksin kas või kümme (35) _____ korraga ära süüa!“

36. Grete: „See kampsun sobib **sulle** hästi!“

Moonika: „Sobib jah, aga mulle meeldib (36) _____ kampsun rohkem. Kas kudusid selle ise?“

37. Ema: „Mihkel, ega sa ei unustanud, **saada** kohe oma referaat õpetajale!“

Mihkel: „Ma (37) _____ homme, mul on see veel pooleli.“

38. Ilona: „Läheme kohvikusse! Kas sul on raha **kaasas**?“

Silver: „Ei ole kahjuks. Ma unustasin, et pean täna raha (38) _____ võtma.“

39. Katrin: „Ma lähen kohe **õue**. Kas tuled ka?“

Marit: „Mida me (39) _____ teeme? Seal on ju nii palav!“

Täidab
hindaja

+/-/9

31

32

33

34

35

36

37

38

39

Ülesanne jätkub pöördel ➞

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 21–30. Lugege teksti. Valige teksti alt lünka (21–30) sobiv sõna. Kirjutage igasse lünka valitud sõna ees olev täht (A, B või C). Näidis on tähistatud 0-ga.

Tark internetikasutaja

Tänapäeval veedame palju aega arvutis ja suhtleme omavahel sotsiaalmeedia kaudu. Nii on mugav ja lihtne, aga kas see on ka turvaline? Kas me üldse (0)...B... internetis käituda? On mõned reeglid, millega peame arvestama.

Kõigepealt, kui suhtled internetis kellegi võõraga, siis ole (21).....! Ära ütle talle oma nime, vanust, kodust aadressi ega telefoninumbrit.

Kui oled otsustanud internetis teistega suhelda, ole nende (22)..... viisakas. Mitte kellelgi pole õigust internetis inetult käituda ja teisi inimesi (23)..... . Seda ka siis, kui oled anonüümne ja keegi sind ekraani tagant ei näe. Kui sul pole teiste kohta midagi head öelda, siis parem ära kommenteeri. Kui keegi kirjutab sinu kohta midagi halvasti, siis (24)..... sellistele kommentaaridele. Kui märkad, et keegi (25)..... sulle või kellelegi teisele internetis liiga, räägi sellest kohe oma vanematele või õpetajale.

Ole tark ja ära usu kõike, (26)..... loed või kuuled! Palju on sellist infot, mis on vale ja ebatäpne. Õpi vahet tegema, mis on õige ja mis vale, ning mis on kasulik ja mis mitte.

Ära pane internetti sellist fotot, mida sa kunagi hiljem (27)..... . Mõtle enne hoolega järele, milliseid (28)..... võiksid teised näha ja milliseid mitte. Pea meeles, et sinu pildid jäävad internetti pikaks ajaks või isegi kogu eluks. Samuti ära pane internetti (29)..... fotosid, kui sa pole tema käest selleks varem luba küsinud.

Kõik, kellega internetis suhtled, pole veel su sõbrad. Suhtle vaid (30)....., keda hästi tunnend.

Turvalist interneti kasutamist

Allikas: www.targaltinternetis.ee

0.	A	oskate	B	oskame	C	oskavad
21.	A	ettevaatlikule	B	ettevaatlikuks	C	ettevaatlik
22.	A	vastu	B	otsa	C	läbi
23.	A	öelda	B	lubada	C	solvata
24.	A	ära jätta	B	ära vasta	C	ära võta
25.	A	teeb	B	tehke	C	teeksime
26.	A	millega	B	mida	C	millesse
27.	A	häbened	B	häbenen	C	häbeneb
28.	A	piltidega	B	pilte	C	pildid
29.	A	sõpra	B	sõber	C	sõbra
30.	A	nendega	B	nendeta	C	nendeni

3. Mis on täna poes odavam?

A ☐

B ☐

C ☐

4. Millist kohvrit reisija kirjeldab?

A ☐

B ☐

C ☐

5. Milline nägu fotograafi arvates dokumentipildile ei sobi?

A ☐

B ☐

C ☐

SA INNOVE
PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM EESTI KEEL TEISE KEELENA

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 6–11. Kuulake teksti ja otsustage, kas väide on õige (A) või vale (B). Tehke märke ✓ vastavasse ruutu. Näidis on tähistatud 0-ga.

Põnev amet		õige vale	
		A	B
0. Saatekülaline töötab piloodina.			✓
6. Eve õppis Lennuakadeemias koos sõbraga.			
7. Eve sai kõik vajalikud teadmised õpikutest.			
8. Evele meeldib keerulisi olukordi lahendada.			
9. Töö raskem osa on juhendite lugemine.			
10. Tulevikuks on Evel suured plaanid.			
11. Hobide jaoks on Evel raske aega leida.			

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 12–18. Kuulake teksti ja tehke märke ✓ sobiva vastuse (A, B või C) juures olevasse ruutu. Näidis on tähistatud 0-ga.

Rongijuht Artur		
0. Artur sõitis suvel maale	A	bussiga.
	B	autoga.
	C	✓ rongiga.
12. Artur mäletab hästi, kui ta käis esimest korda	A	rongi vaatamas.
	B	rongiga sõitmas.
	C	rongi remontimas.
13. Lapsena võis Artur üksi rongiga sõita, kui	A	ema sellest teadis.
	B	vedurijuht lubas.
	C	tal telefon kaasas oli.
14. Artur töötab rongijuhina	A	Eestis.
	B	Lätis.
	C	Soomes.

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 16–20. Täiendage vestlust. Kirjutage iga küsimuse (16–20) järele ruutu sobiva vastuse (A–I) ees olev täht. Kaks vastust jääb üle. Näidis on tähistatud 0-ga.

Uued tennised		
0. Kristo:	Tere! Olen Kristo, e-kingapoe müüja. Kuidas saan teid aidata?	D
Maria:	...	
16. Kristo:	Kohe vaatan, aga palun täpsustage, milliseid tenniseid te mõtlete?	
Maria:	...	
17. Kristo:	Seda värvi on ainult number 38, 39 ja 40. Teile sobiva suurusega on teist värvi tenniseid, kas neid juba vaatasite?	
Maria:	...	
18. Kristo:	Meil on rohelised ja musta-valgeruudulised. Ruudulisi oleme väga palju müünud, need on praegu popid. Kas te neid ei soovi?	
Maria:	...	
19. Kristo:	Ma ei saa kindlalt lubada, aga ilmselt järgmisel nädalal tuleb. Kas saadan teile sõnumi, kui uus partii poodi jõuab?	
Maria:	...	
20. Kristo:	Saate need täna poole odavamalt, väga hea ost! Meil on sel nädalal sooduskampaania. Kokku koos saatmisega tuleb 20 eurot. Kas panen posti?	
Maria:	...	
Kristo:	Kahe päeva jooksul. Palun kirjutage mulle oma täpne postiaadress.	

Maria vastused

A	Muidugi vaatasin, aga mu lemmikvärv on kollane ja otsisin just seda värvi tenniseid. Aga mis värvi tenniseid veel on?
B	Ei, need jäävad mulle liiga suureks. Kui tellin vale suurusega tennised, kas te vahetate need pärast õige suuruse vastu?
C	Ei, pole vaja. Mul on juba ülehomme vaja minna uute tennistega peole. Ma võtan siis need rohelised. Kui palju need maksavad?
D	Tere! Vaatasin teie kodulehte ja nägin seal ilusaid tenniseid. Kas teil number 37 tenniseid ka on?
E	Kahju, aga vaatan siis kahe nädala pärast uuesti teie e-poe pakkumisi. Kui kaua te täna veel töötate?
F	Neid ma küll ei taha, need on siis kõigil jalas. Kas kollaseid enam juurde ei tule?
H	Neid kollaseid Vansi tenniseid, number 37. Kas neid on?
I	Teeme nii! Tegelikult on need rohelised ka kenad. Millal kaup kohale jõuab?

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 6–15. Lugege teksti. Valige teksti alt lünka (6–15) sobiv sõna. Kirjutage lünka valitud sõna ees olev täht (A–T). *Neli sõna jääb üle. Näidis on tähistatud 0-ga.*

Grafiti

Igas suuremas linnas jalutades võib seintel või aedadel näha grafitit. Need on joonistused või |(0).....|, mille autoriks on tavaliselt anonüümsed kunstnikud. Mida grafiti tähendab? Sõnaraamatu järgi on grafiti kiri või pilt, mis on harilikult tehtud aia |(6).....| või hoone seinale. Enamasti ei |(7).....| selleks omaniku käest luba.

Grafitit |(8).....| juba antiikajal, näiteks kraabiti seintele oma nimetähti või tehti naljakaid joonistusi. Tänapäevase grafiti alguseks peetakse 1960. aastaid, kui Ameerika noored |(9).....| seintele kirjutama poliitilisi sõnumeid. Noored tegid seintele märke, et tähistada oma piirkonda, kuhu teised ei tohtinud koguneda. Eriti |(10).....| muutus grafiti siis, kui üks Ameerikas kullerina töötanud mees hakkas grafitiga tähistama kohti, kuhu ta töö tõttu sattus. New Yorgi tänavad olid lõpuks tema nimetähti |(11).....| kirjutatud.

1970. aastaks oli Ameerikas grafiti tegijaid nii palju, et |(12).....| otsis viisi, kuidas enda grafitit rohkem nähtavaks teha. Grafiti kiri muutus kunstipärasemaks, kasutati erinevaid kirjastiile. Grafitit hakati tegema ka šabloonidega. Värv, mida sai värvipurgist otse seinale pihustada, oli eriti |(13).....| kasutada.

Viimastel aastakümnetel on grafitist saanud nii-öelda ametlik kunstiliik, nagu on näiteks ka skulptuur, maal ja graafika. Grafitikunstnikud on samasugused nagu tavalised kunstnikud: nad esitavad oma töid näitustele ning nende |(14).....| saab osta. Näiteks Tartus toimub juba kümnendat |(15).....| järjest grafitifestival Stencibility, Tartu kunstimuseum on aga ostnud grafitikunstnike teoseid ja šabloone.

- A aastat

B enne

C hakkasid

D igaiüks

E kunstnikult

F küsita

H mida

I mugav

K oskab

L peale

M populaarseks

N sõnumid

O tunti

R teoseid

T täis

15.

Rongi ei märka

A☐ autojuhid.

B☐ jalgratturid.

C☐ jalakäijad.

16.

Uued rongid sõidavad Eestis kiirusega

A☐ 120 km/h.

B☐ 160 km/h.

C☐ 180 km/h.

17.

Artur puhkab välja

A☐ 6 tunniga

B☐ 7 tunniga

C☐ 8 tunniga

18.

Arturil ei ole igav rongi juhtida, sest ta

A☐ kuulab muusikat.

B☐ räägib telefoniga.

C☐ imetleb loodust.

NELJAS ÜLESANNE

Küsimused 19–25. Kuulake teksti ja kirjutage lünka sobiv(ad) sõna(d) või number. *Näidis on tähistatud 0-ga. Palun ärge täitke hindajale mõeldud lahtreid!*

Inger – sportlik muusik

0.

Inger sai muusikuna tuntuks _____ 2018. _____ aastal.
19.

Noore laulja arvates on _____ keeles lihtsam laule kirjutada.
20.

Inger esines eelmisel aastal Hiinas ja _____ .
21.

Hiinlaste jaoks olid Ingeri laulud _____ .
22.

Inger ei _____ suurel laval üksi esineda.
23.

Inger tegeleb lisaks muusikale _____ .
24.

Inger on treenerina töötanud _____ aastat.
25.

Lapsena meeldis Ingerile _____ olla.

Täidab
hindaja
+/-/9

19

20

21

22

23

24

25

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–5. Lugege teksti ja küsimusi (1–5). Tehke märged ✓ sobiva vastuse (A, B või C) juures olevasse ruutu. Igale küsimusele on ainult üks õige vastus! Näidis on tähistatud 0-ga.

Uudiseid Simuna noortekeskusest

Simuna noored tunnevad end noortekeskuses kui oma kodus. Hiljuti tegime ühiselt korda keskuse puhkeruumi. Poisid töötasid hommikust õhtuni. Tüdrukud leidsid keldrist vanad toolid ja andsid neile täiesti uue ilme. Üks asi oli meil aga siiani õnnest puudu – köök.

Eelmisel aastal korraldas ühing Heategu Noortele kokandusringi. Selleks koguneti meie kohalikku kohvikusse Hõbelusikas. Olime väga üllatunud, et huvilisi nii paju kokku tuli. Kahjuks ei mahtunud kõik soovijad kohvikusse ära. Nii mõtlesimegi, et selline kokandusring võiks järgmisel korral olla hoopis Simuna noortekeskuses. Selleks on oma kööginurk hädavajalik.

Oli selge, et omal jõul me kööginurka valmis ei ehitata. Osalesime siis Hooandja konkursil, kuhu meil tuli esitada oma kööginurga idee. Konkursi tingimus oli, et viis kõige enam hääli kogunud ideed saavad raha. Panime Hooandja Facebooki lehele oma kööginurga kirjelduse üles ja palusime selle poolt hääletada. Olime nädal aega viiendal kohal, kuid viimasel hääletamise päeval langesime järsku seitsmendaks. Palusime siis sõpradel meie poolt hääletada. Kui konkurss läbi sai, olimegi kolmandad.

Saime kööginurga kiiresti valmis ja avasime selle detsembris. Otsustasime, et pakume avamisel jõulutoitu. Just sellist, mille oleme ise teinud, mitte poest ostnud. Nii tegimegi Marteni vanaema õpetuse järgi verivorste. Päris jõuluroog see küll polnud, sest me ei pakkunud vorstide juurde kapsaid ega kartuleid. Aga otsustasime, et järgmisel korral meisterdame kõik koos piparkooke ning kaunistame need glasuuriga.

Veebruari alguses alustaski tegevust kokandusring. Juhendaja pakkus välja, et las poisid teevad sel korral Napoleoni tordi ja tüdrukud küpsetavad vahvleid. Siis tekkis äge vaidlus ja korraga tahtsid kõik teha erinevaid asju. Lõpuks jõudsime kokkuleppele, et poisid teevad tordi järgmiseks korraks. Sel korral teevad tüdrukud vahvleid. Poiste ülesandeks jäi laua katmine. Peab ütlema, et sellega tulid nad väga hästi toime. Poisid olid isegi lilled laudadele sättinud ja kohvitasside kõrvale kenad salvrätikud otsinud.

Kevadel oli noortekeskuses üks vahva kursus, kus õpetati ise pastat valmistama. Kursuse juhendaja soovitas meil hakata raha koguma ja osta pastamasin, sest ise on pastat teha ääretult lihtne. Ja ise tehes kulub ka vähem raha. Vaja läheb vaid head masinat, õli, soola, muna ja jahu. Saime kõik aru, et oma kätega valmistatud pasta maitseb sada korda paremini kui poest ostetud. Kui meil natuke raha koguneb, siis kavatseme uuel aastal osta selle masina ka oma noortekeskusesse.

Allikas: <https://vaikemaarjavallanoortekeskused.wordpress.com/>

0. Millist ruumi noortekeskuses veel polnud?

- A

☐

Keldrit.
- B

☒

Kööki.
- C

☐

Puhkeruumi.

1. Kus toimus noorte kokandusring?

- A

☐

Ühingu Heategu Noortele.
- B

☐

Kohvikus Hõbelusikas.
- C

☐

Simuna noortekeskuses.

2. Mitmendaks jäi noortekeskus konkursi lõpus?

- A

☐

Viiendaks.
- B

☐

Seitsmendaks.
- C

☐

Kolmandaks.

3. Mida pakuti kööginurga avamisel?

- A

☐

Poest ostetud kapsaid.
- B

☐

Ise tehtud verivorste.
- C

☐

Glasuuriga piparkooke.

4. Mida tegid poisid kokandusringis?

- A

☐

Valmistasid tordi.
- B

☐

Küpsetasid vahvleid.
- C

☐

Katsid laua.

5. Mida tehti noortekeskuses kevadel?

- A

☐

Õpiti pastat tegema.
- B

☐

Koguti raha kursuse jaoks.
- C

☐

Osteti uus pastamasin.